

Geil (festmény- és verssorozat)

Stiller Katarina

Széchenyi István Egyetem, Design Campus

Tervezőgrafika BA2

Balogh István, mesteroktató

A Geil címmel ellátott festmény- és a hozzátartozó verssorozat egy pár újra egymásra találásának folyamatáról szól (az elválás pillanatától a helyzet feldolgozásán át a kibékülésig); arról hogy miként váltja fel a vágyakozás a gyászt. Érezhető a várakozás és a megbánás melyet olyankor érzünk, mikor rájövünk, hogy hibásan cselekedtünk mikor az elválás mellett döntöttünk. Ez a döntés nem oldotta meg az életünkben fennálló problémákat.

Vagy netán mégse volt hibás döntés?

Hiszen ezáltal a távolság által jöttünk rá mit is akarunk igazán.

A címben szereplő *geil* kifejezés egy német szóból ered, melynek jelentése émelyítően érzélgős, amennyiben vers, színmű vagy ehhez hasonló alkotásról van szó.

A projekt három festményből és a velük azonos címmel ellátott három szabad versekből áll, melyeknek címe: Érted hullott könnyek; Voltál egy Csoda; Még egy nap.

A képek vegyes technikával készültek, olajfesték, gipszpólya, szén és pasztellkréta segítségével. Méreteik 70 * 100 cm kivéve a sorozat első elemét, amely 50 * 70 cm.

A színhasználat hasonlóképpen a többi, korábbi alkotásomhoz itt is lényeges. A színek ugyanis az érzelmekkel hozhatóak összefüggésbe, sokféle pszichológiai teszt igazolja, hogy a színek erős érzelmi-indulati felhívó jelleggel bírnak, és indulati reakciókat váltanak ki. A színek projektív értelmezésének alaphipotézise tehát az, hogy a színre, mint ingerre adott válasz érzelmileg színezett. A színek szimbolikáját figyelembe véve a szürke a fehér (ártatlanság) és a fekete (gonoszság) között helyezkedik el. Eleganciát, alázatot, tiszteletet, stabilitást, kifinomultságot, bölcsességet, pesszimizmust, unalmat, hanyatlást, elmúlást, piszkosságot, egyensúlyt, semlegességet, gyászt, visszafogottságot, formalitást jelképez. Ez a szín főként a sorozat első képén dominál a felsoroltak végett.

A soron következő képek elsősorban piros színben úsznak. A vörös, vagy piros tipikusan a szerelem, szenvedély, energia színe. Ezen kívül, hasonlóan az említett jelentésekhez,

szimbóluma a szexnek, tűznek, romantikának, izgatottságnak, forróságnak, erőszaknak, vérnek, veszélynek és a háborúnak is.

A projekt versei szabad versek, ami egy olyan költészeti stílusra utal, amely a hagyományos rímek és versmérték nélkül íródik, és ehelyett a nyelv erejére és a szavak áramlására összpontosít. Míg a hagyományos költészet gyakran szigorú szabályokat követ, mint például a rím és a versmérték, a kortárs költészet új formák és stílusok felé nyitott. Ez a fajta költészet lehetővé teszi a költő számára, hogy gondolatait és érzelmeit teljesen szabadon és kötetlenül fejezze ki, és kiszabaduljon a hagyományos versformák korlátai közül. A szabad versek írása során a költő szabadon kísérletezhet különböző szerkezetekkel, sorhosszokkal és ritmusokkal. Ezáltal a vers sokkal gördülékenyebb és természetesebb érzést kelthet, mivel a szavak és a mondatok úgy áramlanak össze, hogy a költő és az olvasó saját hangjának érezhesse őket. A szabad vers egyik legfontosabb eleme a metafora használata. A metaforák olyan képletes összehasonlítások, amelyek segítenek közvetettebb módon közvetíteni a jelentést és az érzelmeket. A szabad versben a metaforák nagy hatásfokkal használhatók, mivel a költő szabadon alkothat saját összehasonlításokat és asszociációkat anélkül, hogy a hagyományos formák bekorlátoznák. A szabad vers másik fontos aspektusa a sortörések rugalmas használata. A hagyományos költészetben a sortöréseket a vers ritmusának és szerkezetének megteremtésére használják. A szabad versben azonban a költő kreatívabb módon használhatja a sortöréseket, olyan módon bontva meg a szavakat és a mondatokat, hogy azok jelentést és hangsúlyt adjanak a versnek. A szabad vers előnye, hogy lehetővé teszi a költők számára, hogy személyesebb és intimebb módon fejezzék ki magukat. Ez segíthet mélyebb kapcsolatot teremteni az olvasó és a költő között, mivel a vers nyersebbnek és hitelesebbnek hat.

Fulladozom könnyeimben.
Rád gondolk szüntelen:
Álmatlan, magányos éjszakákon
s csendes, nyugodt reggeleken.
Tán hiba hogy szeretlek de
Szívem nem hagy helyesen cselekedni.

Emlékszel a falakra melyeket építettem?
Leromboltad őket...
De rajtad kívül más be nem juthat.

A könnyek távoznak.
Szivárvány leszek
s befedlek majd színeimmel, melegséggel.

Stiller Katarina: Érted hullott könnyek (2024)

Szoríts erősen derekamra,
húzz közel magadhoz.
És én elfelejtem minden fájdalmam
mely valaha gyötört.

Csodás érzés!

Láttam szerelem fényét szemeidben
s csak most jöttem rá igazán
Mennyire szeretted.
Éhezem érintésed,
s minden tökéletes tökéletlenséged!

Stiller Katarina: Voltál egy Csoda (2024)

Az utolsó búcsúnk ez
s hamarosan vége lesz.
Külön utakon sodródunk egyedül.
Aztán szeress úgy mintha nem lenne holnap!
Karjaid körbe fonnak
és azt mondd „Csak még egy napot”.
Legyen hát csak még egy nap Örökké.

Stiller Katarina: Még egy nap (2024)

Az emberi kapcsolatok témája folyamatos visszatérője művészetemnek, a helyzetek meglehetősen személyesek, így ezek kibontását az esetek jelentős részében magamon keresztül teszem, ezáltal én is szereplője leszek alkotásaimnak.

Jelen esetben a romantikus kapcsolatok alakulását, pontosítva egy bizonyos kapcsolatot, helyzetet fejték ki.

Egy kapcsolat kezdetén az emberek általában erősebb szenvedélyt tapasztalnak. Ebben a kezdeti rajongási periódusban az agy specifikus neurotranszmittereket (dopamint, oxitocint és szerotonint, azaz ingerületátvivő anyagokat) szabadít fel, amelyek eufóriát és „szerelmességet” okoznak az emberekben.

Idővel ezeknek az érzéseknek az intenzitása csökkenni kezd. Ahogy a kapcsolat érlelődik, az emberekben az érzelmi intimitás és megértés mélyebb szintjei fejlődnek ki.

Azonban azzal, hogy az úgy nevezett „rózsaszínköd” szertefoszlik, előjöhetnek bizonyos problémák, melyek tönkre tehetik az egész kapcsolatot, ha a felek közti kommunikáció nem megfelelő. Ilyenkor felmerül a szakítás lehetősége, amely a legtöbb esetben mindenféle kapcsolat megszüntetését jelenti az adott személlyel.

Általában nemcsak az érzi magát piszkosul rosszul, akit éppen elhagynak, hanem az is, aki mindezt valamilyen okból kifolyólag megteszi. Pontosan azért, mert tudja, hogy a döntésével egy olyan embert bánt meg, akit korábban jó eséllyel szeretett. A szeretet azonban, bármennyire is hiszünk erejében, olykor elmúlik. Ez a legtöbb esetben, sok apró, lényegtelennek tűnő dolognak köszönhető. Olyanoknak, amelyekkel lassan, de biztosan öljük meg az érzést, amit egy másik ember iránt lehet, hogy egyébként már nagyon régóta érzünk. Gyakori ok szakításra a féltékenység, az irigység, az önmagunkkal és a másikkal való elégedetlenség, a bizonytalanság, amelyet külső tényezők is befolyásolhatnak, és persze az egymástól eltérő életcélok, az éppen aktuális, ám mégis nagyon különböző vágyak és tervek is. Bárki is dönt a váltás mellett, rendszerint mindkét fél sérül, a szakítás tehát semmiképp

sem tekinthető egyéni veszteségnek. Az azonban, hogy mindegyik fél hogyan reagál, nagyon változó.

Az **Emberi kapcsolatok** - *Hogyan építhetjük, hogyan rontjuk el* című könyv Dr. Thomas Gordon a humanisztikus pszichológia klasszikusa szerint:

„Nyilvánvaló, hogy azok a párok, akik megosztják gondolataikat és érzéseiket, akik párbeszédet folytatnak mindennapi életük eseményeiről, azok élvezik kapcsolatukat és fenn akarják tartani.”

Emellett Reuel Howe írt egy könyvet **A párbeszéd csodája** címmel, ami elmagyarázza, hogy miért igaz az, hogy azok a párok, akik sokat beszélgetnek, sokáig együtt is maradnak. A könyv első bekezdése megmagyarázza ezt az alapelvet, ami így hangzik:

„Minden férfi és nő potenciális ellenfél, még azok is, akiket szeretünk. Csak a párbeszéd védhet meg bennünket ettől az ellenségességtől. A párbeszéd az a szerelemnek, ami a vér a testnek. Ha a vér áramlása megszűnik, a test meghal. Ha a dialógus megszűnik, a szerelem meghal, a harag és gyűlölet váltja fel. A párbeszéd azonban még egy halott kapcsolat is képes feléleszteni. Valóban, ez a párbeszéd csodája: életre kelthet egy kapcsolatot, sőt újra életre kelthet egy halott kapcsolatot.”

Ebből következik, hogy minden kapcsolat megmenthető csak időben kell cselekedni ez ügyben.

Zárásként megemlíteném a Credo életelvet, amely kapcsolati szempontból egy követendő irányelvet mutat. A kifejezés a keresztény egyház egyik legfontosabb és legismertebb imájából származik, latinul így kezdődik: „*Credo in Deum...*” („Hiszek egy Istenben...”). A credo szót azonban manapság már nem csupán vallásos, hanem átvitt értelemben is használják egy ember vagy egy közösség alapelveinek rövid, tételes összefoglalására.

„Te és én olyan kapcsolatban vagyunk, amit nagyra értékelek és meg akarok tartani. De mi két személy vagyunk, saját igényekkel, amiket jogunk van kielégíteni.”

„Ha problémád lesz, értő figyelemmel foglak hallgatni, hogy segíthessek megtalálni a saját megoldásodat. Tiszteletben tartom jogodat saját meggyőződésedhez és értékeidhez, még ha különböznek is az enyéimtől.”

*„Ha tevékenységed ütközik igényeimmel, nyíltan és őszintén
megmondom, bízva abban, hogy igyekszel megváltoztatni,
a számomra elfogadhatatlan viselkedésedet.
Ugyanakkor, ha én viselkedem elfogadhatatlanul, akkor kérlek
mondd meg nyíltan és őszintén, hogy esélyem legyen megváltoztatni.”*
(Credo)

Így, hogy gondolati síkon kellően kifejtettem alkotásaimat, térjünk rá a technikai jellemzőire is. A vegyes technika mellyel dolgozom nem feltétlen egy új keletű módszer, csupán napjainkban vált ismerté és gyakoribbá. Legkedveltebb anyagom az olajfesték, amely olaj bázisú, lassan száradó festék, színei gyönyörűek, mélyek, intenzívek. Ezernyi árnyalatot ki lehet keverni, és csodás fény-árnyékhatást lehet elérni, színekben gazdag részleteket lehet vele alkotni ecsettel, festőkéssel és az én esetemben ronggyal, illetve kézzel is.

Műveim rendíthetetlen hajlandóság jellemzi, hogy szembenézzen kultúránk „tabu” témáival olyan alkotásokban, amelyek gyakran nagy, a témához jól illeszkedő konfrontatív léptékben készülnek. Vad és kifejező munkáimat az absztrakt és az expresszionizmus ötvözetének minősíteném, mivel gyakran egyesítem az absztrakt és a figuratív elemeket, miközben érzelmeim/gondolataim vizuális megjelenítésén dolgozom.

Magával ragadó hangulata és intenzív kisugárzása véletlenszerű folyamatokból fejlődött ki: a festék hozzáadásának, mozgatásának és kivonásának spontán, reaktív gesztusainak halmozódásából.